ePublishing
ΕΘΝΙΚΟ ΚΕΝΤΡΟ ΤΕΚΜΗΡΙΩΣΗΣ
NATIONAL DOCUMENTATION CENTRE

Συνέδρια της Ελληνικής Επιστημονικής Ένωσης Τεχνολογιών Πληροφορίας & Επικοινωνιών στην Εκπαίδευση

Τόμ. 1 (2009)

1ο Εκπαιδευτικό Συνέδριο «Ένταξη και χρήση των ΤΠΕ στην εκπαιδευτική διαδικασία»

‘Welcome To Our Village’ Μία Άσκηση Διαθεματικότητας για την Αξιοποίηση των ΤΠΕ στη Διδασκαλία των Αριθμών της Αγγλικής Γλώσσας στην Πρωτοβάθμια Εκπαίδευση

Α. Αναστασίου, Δ. Ανδρούτσου

Βιβλιογραφική αναφορά:

Αναστασίου Α., & Ανδρούτσου Δ. (2024). ‘Welcome To Our Village’ Μία Άσκηση Διαθεματικότητας για την Αξιοποίηση των ΤΠΕ στη Διδασκαλία των Αριθμών της Αγγλικής Γλώσσας στην Πρωτοβάθμια Εκπαίδευση. *Συνέδρια της Ελληνικής Επιστημονικής Ένωσης Τεχνολογιών Πληροφορίας & Επικοινωνιών στην Εκπαίδευση*, *1*, 694–700. ανακτήθηκε από https://eproceedings.epublishing.ekt.gr/index.php/cetpe/article/view/6597

‘Welcome To Our Village’ Μία Άσκηση Διαθεματικότητας για την Αξιοποίηση των ΤΠΕ στη Διδασκαλία των Αριθμών της Αγγλικής Γλώσσας στην Πρωτοβάθμια Εκπαίδευση

Α. Αναστασίου[1], Δ. Ανδρούτσου[2]

[1]Εκπαιδευτικός ΠΕ06 Πρωτοβάθμιας Εκπαίδευσης Ν. Χαλκιδικής

adam1ana@yahoo.gr

[2]Εκπαιδευτικός ΠΕ06 Πρωτοβάθμιας Εκπαίδευσης Ν. Χαλκιδικής

desp.adam@gmail.com

Περίληψη

Η εισαγωγή των Τεχνολογιών της Πληροφορίας και της Επικοινωνίας (ΤΠΕ) στην πρωτοβάθμια εκπαίδευση δύναται να προσφέρει μία διαφορετική οπτική στη διδασκαλία. Αξιοποιώντας την προοπτική αυτή στα πλαίσια της διδασκαλίας των αριθμών της αγγλικής γλώσσας, δημιουργήσαμε την ιστορία ενός χωριού μέσα από μία σειρά διαφανειών της εφαρμογής του PowerPoint της Microsoft. Στόχο της εργασίας αποτελεί η ενίσχυση του οπτικού στοιχείου στη διδασκαλία μέσω της προβαλλόμενης εικόνας και σκοπό της η καλύτερη κατανόηση των αριθμών από τους μαθητές μέσω της αναζήτησης της πιο σύντομης διαδρομής μεταξύ σημείων. Για να διαπιστωθεί τόσο αυτό όσο και η δυνατότητα προώθησης της διαθεματικότητας, ζητήθηκε από μαθητές της Ε΄ τάξης ενός δημοτικού σχολείου να απαντήσουν σε κάποιες ερωτήσεις, έτσι ώστε να εξαχθούν χρήσιμα συμπεράσματα που αφορούν στην αποτελεσματικότητα της χρήσης των διαφανειών του PowerPoint σε σύγκριση με αυτήν του πίνακα μαρκαδόρου.

Λέξεις κλειδιά: *Διαφάνειες, διδασκαλία αριθμών, διαθεματικότητα*

1. Εισαγωγή

Η εισαγωγή των ΤΠΕ στην εκπαίδευση έχει διαμορφώσει ένα ευχάριστο και διαδραστικό περιβάλλον μάθησης, όπου η σχέση των μαθητών και του εκπαιδευτικού εισήλθε σε νέα φάση με βάση τα καινούρια δεδομένα και δυνατότητες. Ο σύγχρονος εκπαιδευτικός ως ‘διαμεσολαβητής’ της εκπαιδευτικής διεργασίας στρέφει και κατευθύνει το μαθητή τόσο προς τον πειραματισμό όσο και την αναζήτηση της πληροφορίας και της γνώσης. Είναι σε θέση, συνεπώς, οι Η/Υ να αποτελέσουν ένα ισχυρό εργαλείο για την επεξεργασία και παρουσίαση της πληροφορίας, καθώς επίσης και για την ανάπτυξη νέων μορφών επικοινωνίας (Honey & Henriguez, 1993).

Η χρήση του Η/Υ στη διδασκαλία της αγγλικής γλώσσας στην πρωτοβάθμια εκπαίδευση έχει προσδώσει μία νέα προοπτική στη διδασκαλία του μαθήματος μέσω του σχεδιασμού ομάδων εργασίας και της επίτευξης του συνδυασμού μάθησης και διασκέδασης. Η δυνατότητα που προσφέρει η εφαρμογή του PowerPoint της Microsoft για την κατασκευή διαφανειών και τη δημιουργία εικόνας είναι πολύ σημαντική και σίγουρα πιο αποδοτική προς την επίτευξη των στόχων της μάθησης. Το πρόγραμμα αυτό είναι κατασκευασμένο για την αποτελεσματική παρουσίαση δεδομένων σε ομάδες ατόμων (Γουλτίδης, 2004).

Με τη χρήση της εφαρμογής του PowerPoint εξασφαλίζεται η ενεργή συμμετοχή των μαθητών και η αύξηση των επικοινωνιακών τους δυνατοτήτων. Μέσα σε ένα περιβάλλον τέτοιου είδους, η επικοινωνιακή δραστηριότητα παρέχει δυνατότητες για την καλλιέργεια θετικών διαπροσωπικών σχέσεων ανάμεσα στους μαθητές και τον εκπαιδευτικό και δημιουργεί τις συνθήκες εκείνες που ενισχύουν τις προσπάθειες του ατόμου να επιτύχει τη μάθηση (Littlewood, 1988). Η χρήση διαφανειών στην εκπαίδευση διευκολύνει την ανάλυση, οπτικοποίηση και αφομοίωση των πληροφοριών, ενεργοποιεί την προσοχή και βοηθάει ιδιαίτερα στην εξοικονόμηση χρόνου (Παπαδάκης και Χατζηπέρης, 2005).

Πιο συγκεκριμένα, σχετικά με τη διδασκαλία της αγγλικής γλώσσας στην πρωτοβάθμια εκπαίδευση, η παρούσα σειρά διαφανειών δημιουργήθηκε για να ενισχύσει τη διδασκαλία της ενότητας 9 από το σχολικό εγχειρίδιο της αγγλικής γλώσσας, το Funway 2, η οποία αφορά στην πρόσθεση αριθμών με

Created with Print2PDF. To remove this line, buy a license at: http://www.software602.com/

εκατοντάδες και δεκάδες. Η εφαρμογή του PowerPoint της Microsoft -ανεξαρτήτου έκδοσης- παρέχει πληθώρα επιλογών για διδασκαλία μέσω της χρήσης εικόνας. Η εκμετάλλευση της δυνατότητας που εμφανίζει η εικόνα μέσω του ηλεκτρονικού υπολογιστή ενδυναμώνει το στοιχείο της διασκέδασης στη διδασκαλία (Αργύρης, 2002). Η δημιουργία ενός πιο ευχάριστου περιβάλλοντος μάθησης πάνω στο οποίο θα οικοδομηθεί τόσο η νέα γνώση όσο και οι νέες δεξιότητες, οδηγεί στην αποτελεσματικότερη επίτευξη των στόχων της εκπαιδευτικής διεργασίας.

2. Στόχοι και προσδοκώμενα μαθησιακά αποτελέσματα

Τα τελευταία χρόνια εμφανίζεται έντονη η τάση να γενικευτεί η χρήση του Η/Υ στη διδασκαλία των ξένων γλωσσών, γιατί δίνει ώθηση προς τη μορφή της επικοινωνιακής διδασκαλίας και της μάθησης. Στο πλαίσιο αυτό, τα οπτικά βοηθήματα που χρησιμοποιούν το χρώμα είναι γενικά πιο αποτελεσματικά σε σχέση με τις ασπρόμαυρες διαφάνειες, τα σλάιντ και τα λοιπά. Μία μελέτη του εκδοτικού οίκου McGraw-Hill κατέδειξε ότι βάζοντας απλά χρώμα σε κάποια διαφάνεια -χωρίς άλλη αλλαγή στο σχεδιασμό- μπορεί να βελτιωθεί η ικανότητα του ακροατηρίου να συγκρατήσει τα δεδομένα της διαφάνειας κατά 20% περίπου (Bradbury, 2006).

Με βάση τα παραπάνω, μέσα από τη δραστηριότητά μας, χρησιμοποιώντας τις διαφάνειες που προβάλλονται με το PowerPoint, οι μαθητές έχουν τη δυνατότητα:

- Να διδαχθούν νέο λεξιλόγιο της Αγγλικής γλώσσας, έχοντας ταυτόχρονα την οπτικοποιημένη μορφή του σε μία διαφάνεια.
- Να αναζητήσουν και να συνειδητοποιήσουν την ύπαρξη συντομότερης διαδρομής μεταξύ δύο σημείων, η οποία προκύπτει κάνοντας τις απαιτούμενες πράξεις πρόσθεσης.
- Να εξοικειωθούν με τη μαθηματική διαδικασία της πρόσθεσης, παρουσιάζοντας διάφορους αριθμούς μαζί με τα ορθά ή όχι αποτελέσματα στα Αγγλικά.
- Να αντιληφθούν ότι η διδασκαλία της Αγγλικής γλώσσας συνδέεται άμεσα και με άλλα μαθήματα του ωρολογίου προγράμματος που στην περίπτωσή μας είναι τα μαθηματικά, δίνοντάς τους τη δυνατότητα να εκτιμήσουν την αξία της διαθεματικότητας.

Επιπλέον, με τη δραστηριότητα αυτή οι μαθητές αναμένεται να χρησιμοποιήσουν τις τεχνολογίες της πληροφορίας και της επικοινωνίας με σκοπό:

- Να κατανοήσουν τη χρησιμότητα της εφαρμογής του PowerPoint για τη διδασκαλία του μαθήματος των Αγγλικών.
- Να συμμετάσχουν ενεργά και δημιουργικά στη διαδικασία διδασκαλίας και μάθησης των αριθμών αλλά και λεξιλογίου της αγγλικής γλώσσας.
- Να αποβάλουν το άγχος για την κατάκτηση της νέας μάθησης, φτάνοντας οι ίδιοι ενεργά και δημιουργικά βήμα προς βήμα σε αυτήν.

Η ενεργός συμμετοχή τόσο του εκπαιδευτικού όσο και των μαθητών, παρά το γεγονός ότι ίσως είναι χρονοβόρα, προσδίδει ένα ιδιαίτερο αίσθημα ικανοποίησης, καθώς επίσης και τη χαρά της αναζήτησης. Επιπρόσθετα, η χρήση των διαφανειών του PowerPoint θα δημιουργήσει αυξημένα κίνητρα στους μαθητές, αφού η διαδικασία της μάθησης θα γίνει περισσότερο αντιληπτή από τους ίδιους και θα προσελκύσει το ενδιαφέρον και την ενεργό συμμετοχή τους με την εναλλαγή εικόνων και χρωμάτων. Το σημαντικότερο όμως από όλα είναι να αποδείξουμε στους μαθητές ότι οι Η/Υ δεν περιορίζονται μόνο στη χρήση παιχνιδιών ως πηγή διασκέδασης, αλλά μπορούν να αποτελέσουν αξιόλογο εργαλείο τόσο της αποτελεσματικής όσο και της διαθεματικής μάθησης.

3. Σχέδιο μαθήματος

Για την κατασκευή των διαφανειών χρησιμοποιήθηκε η εφαρμογή του PowerPoint 2000 της Microsoft. Για την προβολή τους στην τάξη χρησιμοποιήθηκε ένα laptop και ένας προβολέας, η λειτουργία των οποίων είχε προετοιμαστεί κατά τη διάρκεια του διαλείμματος.

Διαφάνεια 1

Η εισαγωγική διαφάνεια είναι απλή για τους μαθητές και περιλαμβάνει μόνο τον τίτλο της ιστορίας μας, καθώς και κάποια -όχι ιδιαίτερα μεγάλη σε μέγεθος- εικόνα που να παραπέμπει γενικά σε διάθεση χαλάρωσης και διακοπών, αποσκοπώντας ουσιαστικά στη δημιουργία ενός ευχάριστου περιβάλλοντος μάθησης για την εκπαιδευτική διεργασία. Απαραίτητη σε αυτή τη χρονική φάση κρίνεται η επισήμανση

Created with Print2PDF. To remove this line, buy a license at: http://www.software602.com/

ότι το χωριό της ιστορίας-άσκησής μας είναι παραθαλάσσιο, διότι θα συναντήσουμε τη λέξη-σημείο 'φάρος'.

Διαφάνεια 2

Στη δεύτερη διαφάνεια υπάρχουν αριστερά και δεξιά από το πάνω προς το κάτω μέρος της, δύο στήλες με λεξιλόγιο οκτώ λέξεων, το οποίο συνοδεύεται από τις ανάλογες διευκρινιστικές-επεξηγηματικές εικόνες. Κάποιες από τις λέξεις αυτές είναι ήδη γνωστές από προηγούμενες τάξεις, ενώ κάποιες άλλες είναι εντελώς καινούριες. Όλες αναφέρονται σε κάποια μέρη-σημεία, τα οποία υπάρχουν στο χωριό της άσκησής μας. Δεν υπάρχει τέλος η μετάφρασή τους, επειδή η εικόνα που προηγείται κάθε λέξης είναι πλήρως κατατοπιστική προς την κατεύθυνση αυτή.

Διαφάνεια 3

Στη συγκεκριμένη διαφάνεια υπάρχει ως τίτλος στα Αγγλικά η ερώτηση με την οποία ζητάμε να πληροφορηθούμε την απόσταση μετάβασης από ένα σημείο σε κάποιο άλλο. Εξηγούμε στη φάση αυτή στους μαθητές ότι σκοπός της άσκησής μας είναι να μετακινηθούμε στα διάφορα σημεία του χωριού με αφετηρία ως σταθερό σημείο το *elementary school*, δηλαδή το *δημοτικό σχολείο*, μεταβαίνοντας όμως σε κάθε ένα από αυτά έχοντας ακολουθήσει την όσο γίνεται πιο σύντομη διαδρομή για το καθένα, όπως με απλό τρόπο επιχειρεί να μας παρουσιάσει η εικόνα που υπάρχει στη διαφάνεια. Για το λόγο αυτό στην ερώτηση της διαφάνειας υπάρχει σταθερό το *δημοτικό σχολείο*, ενώ αλλάζει κάθε φορά το σημείο-μέρος τερματισμού της διαδρομής.

Στη συνέχεια όμως -αφού κοιτάξουν οι μαθητές τη διαφάνεια- τους διευκρινίζουμε ότι το χωριό της άσκησής μας δε θα είναι όπως αυτό της εικόνας, όπου το *δημοτικό σχολείο* βρίσκεται στη μέση με τα υπόλοιπα σημεία γύρω του. Σε μία τέτοια περίπτωση δεν έχει νόημα να βρούμε την πιο σύντομη διαδρομή, αφού αυτή θα είναι εύκολα αναγνωρίσιμη σε κάθε περίπτωση. Επιδιώκοντας βέβαια ταυτόχρονα να κεντρίσουμε το ενδιαφέρον των μαθητών μας, κάνουμε σε αυτούς την ερώτηση: «*πως φαντάζεστε ότι θα είναι άραγε το χωριό της άσκησής μας;*», προάγοντας με τον τρόπο αυτό τη γόνιμη και ουσιαστική συζήτηση και ανταλλαγή απόψεων.

Created with Print2PDF. To remove this line, buy a license at: http://www.software602.com/

Διαφάνεια 4

Σε αυτή τη διαφάνεια οι μαθητές θα παρατηρήσουν ότι το δημοτικό σχολείο είναι στη μία άκρη του χωριού, ο φάρος στην άλλη άκρη του, ενώ τα υπόλοιπα σημεία βρίσκονται ανάμεσά τους. Ακόμη, μπορούν να διακρίνουν την απόσταση σε μέτρα που υπάρχει από το κάθε σημείο στο διπλανό του. Εξηγούμε στους μαθητές ότι σκοπός μας είναι, ξεκινώντας από το *δημοτικό σχολείο*, να μεταβούμε σε όλα τα σημεία του χωριού, διανύοντας όμως για το καθένα τη μικρότερη δυνατή απόσταση. Αν και φαινομενικά κάποιοι μαθητές μπορούν να ισχυριστούν ότι ο υπολογισμός αυτός μπορεί να γίνει εύκολα με το μάτι, εντούτοις τους επισημαίνουμε ότι η συγκεκριμένη άσκηση αποσκοπεί στο να επιτύχουμε την εύρεση της πιο σύντομης διαδρομής μέσω της πράξης της πρόσθεσης. Επιπλέον, οφείλουμε να τους τονίσουμε ότι τα τρία γειτονικά προς το *σχολείο* σημεία -δηλαδή τα *bakery*, *post office* και *doctor*- δε θα μας απασχολήσουν άμεσα, αφού υπάρχει μία απευθείας διαδρομή προς αυτά -χωρίς την παρεμβολή άλλου σημείου- η οποία είναι φυσικά και η πιο σύντομη.

Στη συνέχεια, με δεδομένο πια ότι ενδιαφερόμαστε για τη μετάβασή μας από το *δημοτικό σχολείο* προς τα τέσσερα σημεία, τα οποία είναι τα *cinema*, *music hall*, *football ground* και *lighthouse*, τους χωρίζουμε σε τέσσερις ομάδες των τεσσάρων ή πέντε ατόμων. Ζητάμε από κάθε ομάδα να επιλέξει ένα από τα παραπάνω τέσσερα σημεία για το οποίο επιθυμεί να αναζητήσει την πιο σύντομη διαδρομή. Αμέσως μετά, μόλις ολοκληρωθεί η επιλογή του σημείου μετάβασης από την κάθε ομάδα, διευκρινίζουμε ότι μέλημα ακόμη της κάθε μίας πρέπει να είναι, αφού υπολογίσει τη συντομότερη διαδρομή για το σημείο που επέλεξε, να καταγράψει και τις υπόλοιπες διαδρομές προς αυτό, οι οποίες φυσικά είναι και οι λιγότερο σύντομες. Αναφέρουμε τέλος στους μαθητές ότι ένα μέλος από την κάθε ομάδα θα παρουσιάσει τη συντομότερη διαδρομή, ενώ καθένας από τα υπόλοιπα μέλη της θα εκθέσει μία από τις λιγότερο σύντομες. Επειδή τα πιθανά μονοπάτια-διαδρομές είναι αρκετά, η άσκηση προσφέρει τη δυνατότητα ενεργούς συμμετοχής όλων των μαθητών.

Διαφάνειες υπερσύνδεσης του εικονιδίου cinema

Η πρώτη διαφάνεια υπερσύνδεσης εμφανίζεται κάνοντας κλικ στο εικονίδιο του *cinema* και περιλαμβάνει την πιο σύντομη διαδρομή από το *elementary school* προς το *cinema*, όπου θα φαίνεται και η απόσταση μεταξύ των επιμέρους σημείων. Στη συνέχεια, ρωτάμε τα μέλη της ομάδας αν αυτή είναι η πιο σύντομη διαδρομή που έχουν εντοπίσει. Αν η απάντηση της ομάδας είναι καταφατική, τότε στη φάση αυτή ο μαθητής που έχει αναλάβει να ανακοινώσει τη συντομότερη διαδρομή στην τάξη, ξεκινάει την πρόσθεση στα Αγγλικά, κοιτάζοντας στην κάτω δεξιά άκρη της διαφάνειας όπου υπάρχει η πράξη της πρόσθεσης.

Στη συνέχεια κάποιο μέλος της ομάδας -με βάση τη σύμφωνη άποψη όλων των μελών της- αρχίζει να παρουσιάζει στην τάξη την πρώτη μη σύντομη διαδρομή, διατηρώντας υψηλό το ενδιαφέρον όλης της ομάδας για ενεργή συμμετοχή και επιβεβαιώνοντας το άκρως μαθητοκεντρικό πνεύμα της άσκησής μας. Αφού η ομάδα ανακοινώσει ποιος θα κάνει την παρουσίαση, κάνουμε κλικ στο εικονίδιο του *cinema* αυτής της διαφάνειας και εμφανίζεται η παρακάτω νέα διαφάνεια υπερσύνδεσης. Στο αριστερό της μέρος υπάρχει ξανά η σύντομη διαδρομή, ενώ στο δεξιό υπάρχουν τρεις από τις μη σύντομες διαδρομές με τη

Created with Print2PDF. To remove this line, buy a license at: http://www.software602.com/

συνολική απόστασή τους. Ρωτούμε το μαθητή που είναι έτοιμος να κάνει την παρουσίαση της πρώτης μη σύντομης διαδρομής, αν διακρίνει να υπάρχει στη διαφάνεια η διαδρομή που πρόκειται να ανακοινώσει. Αμέσως μετά θα ξεκινήσει την παρουσίαση αυτής της διαδρομής, ενώ την ίδια διαδικασία θα ακολουθήσουν και τα άλλα δύο ή τρία μέλη της παραπάνω ομάδας, παρουσιάζοντας τους υπολογισμούς τους για κάποιες άλλες πιθανές μη σύντομες διαδρομές.

Η ίδια διαδικασία της διαφάνειας υπερσύνδεσης του εικονιδίου *cinema* θα ακολουθηθεί και με τις διαφάνειες υπερσύνδεσης των εικονιδίων των *music hall, football ground* και *lighthouse*, κάνοντας κλικ κάθε φορά στο καθένα από αυτά. Πρώτα θα ανακοινώσει στην τάξη τη σύντομη διαδρομή της κάθε διαφάνειας εκείνος που έχει οριστεί από την ομάδα για το ρόλο αυτό και μετά θα ακολουθήσουν οι υπολογισμοί των υπολοίπων για κάποιες από τις υπάρχουσες μη σύντομες διαδρομές.

Στην παραπάνω δραστηριότητα, οι μαθητές μέσα από συγκεκριμένα λογικά και διαδοχικά βήματα έχουν τη δυνατότητα να προβούν τόσο στην εξάσκηση κάποιων αριθμών με εκατοντάδες και δεκάδες όσο και στην ανεύρεση και στον υπολογισμό των αποτελεσμάτων της πρόσθεσης στα Αγγλικά, αναζητώντας τη συντομότερη διαδρομή μεταξύ δύο σημείων. Επιπλέον, τους δίνεται η ευκαιρία να θυμηθούν την όμοια πράξη της πρόσθεσης στα Ελληνικά, προάγοντας σε μεγάλο βαθμό την αξία της διαθεματικότητας. Επίσης, με την ενεργή αναζήτηση, επιλογή και παρουσίαση των σύντομων και μη σύντομων διαδρομών από τους ίδιους, επιτυγχάνεται η ενίσχυση του αισθήματος και της δυνατότητας υψηλού βαθμού ενεργούς και δημιουργικής συμμετοχής τους προς την πορεία της μάθησης.

4. Πειραματική Διδασκαλία

Η δραστηριότητα που περιγράψαμε, πραγματοποιήθηκε πειραματικά σε μαθητές δύο τμημάτων της Ε΄ τάξης ενός δημοτικού σχολείου στον Πολύγυρο του νομού Χαλκιδικής, με σκοπό να διερευνηθεί το κατά πόσο η χρήση των διαφανειών του PowerPoint της Microsoft βοήθησε τους μαθητές να κατανοήσουν καλύτερα, αρχικά κάποιους αριθμούς και στη συνέχεια τη μαθηματική πράξη της πρόσθεσης στην αγγλική γλώσσα. Επιπλέον, διερευνήθηκε ο βαθμός στον οποίο η δραστηριότητα αυτή τους προσέδωσε αίσθημα ικανοποίησης και χαράς δημιουργίας - ανακάλυψης.

Ύστερα από περίπου δεκαπέντε λεπτά διδασκαλίας των αριθμών αλλά και του συν και ίσον στα Αγγλικά με τη χρήση του άσπρου πίνακα μαρκαδόρου, έγιναν κάποιες απλές ασκήσεις πρόσθεσης στον πίνακα. Αμέσως μετά πραγματοποιήθηκε η παρουσίαση της συγκεκριμένης άσκησης-ιστορίας στην τάξη με τη χρήση των διαφανειών. Αφού ολοκληρώθηκε η παρουσίαση της άσκησης, ζητήθηκε από τους μαθητές της τάξης αυτής να απαντήσουν γραπτά σε πέντε ερωτήσεις. Η πρώτη ερώτηση που τους απευθύνθηκε ήταν η εξής: «Σας φάνηκε καλύτερος και πιο ενδιαφέρον για τη διδασκαλία ο πίνακας μαρκαδόρου ή ο Η/Υ;» Η δεύτερη ερώτηση που τους έγινε ήταν: «Σας άρεσε περισσότερο το μάθημα από τον πίνακα μαρκαδόρου ή από τον Η/Υ;» Η τρίτη ερώτηση στην οποία απάντησαν ήταν: «Σας άρεσε η άσκηση για τους αριθμούς από τον πίνακα μαρκαδόρου ή η ιστορία του χωριού με τις εικόνες και τα χρώματα από τον Η/Υ;» Αμέσως μετά ρωτήθηκαν: «Θα σας άρεσε περισσότερο να κάναμε μάθημα για τις άλλες τρεις μαθηματικές πράξεις των αριθμών με τον πίνακα μαρκαδόρου ή με τον Η/Υ;» Η τελευταία ερώτηση στην οποία κλήθηκαν να απαντήσουν ήταν: «Θα σας άρεσε περισσότερο να μαθαίναμε και άλλα γραμματικά φαινόμενα από τον πίνακα μαρκαδόρου ή μέσω του Η/Υ;»

Οι απαντήσεις των μαθητών καταγράφηκαν και στη συνέχεια δημιουργήθηκαν δύο πίνακες, ένας για κάθε τμήμα. Παρά το γεγονός ότι το περιορισμένο δείγμα δε μας επιτρέπει να κάνουμε ιδιαίτερες γενικεύσεις, θεωρούμε απαραίτητο να επισημάνουμε τη σπουδαιότητα της συγκεκριμένης αυτής έρευνας. Η σημασία της έγκειται στο γεγονός ότι οι ερωτήσεις που απευθύναμε μας παρέχουν τη δυνατότητα να εξακριβώσουμε τον τρόπο με τον οποίο οι ίδιοι οι μαθητές – και όχι εξωτερικοί παρατηρητές – αντιλαμβάνονται και βιώνουν τη χρησιμότητα και το αίσθημα ικανοποίησης από τη διδασκαλία γραμματικών φαινομένων μέσω των διαφανειών.

Created with Print2PDF. To remove this line, buy a license at: http://www.software602.com/

Πίνακας 1: *Οι απαντήσεις των μαθητών του πρώτου τμήματος*

ΤΜΗΜΑ ΠΡΩΤΟ				
Ερώτηση	Αριθμός μαθητών	Η/Υ	Πίνακας	Ποσοστό Η/Υ
1	17	14	3	82%
2		16	1	94%
3		16	1	94%
4		16	1	94%
5		15	2	88%

Πίνακας 2: *Οι απαντήσεις των μαθητών του δεύτερου τμήματος*

ΤΜΗΜΑ ΔΕΥΤΕΡΟ				
Ερώτηση	Αριθμός μαθητών	Η/Υ	Πίνακας	Ποσοστό Η/Υ
1	17	13	4	76%
2		15	2	88%
3		14	3	82%
4		16	1	94%
5		16	1	94%

Εκτός από τις γραπτές ερωτήσεις που έγιναν στους μαθητές, δόθηκαν ακόμη σε αυτούς κατά τη διάρκεια της επόμενης διδακτικής ώρας κάποια φύλλα ελέγχου με σχετικές ασκήσεις. Όταν κλήθηκαν οι μαθητές να εξασκηθούν στην πράξη της πρόσθεσης με αριθμούς στην αγγλική γλώσσα, οι περισσότεροι από αυτούς, οι τριάντα από τους τριάντα τέσσερις πιο συγκεκριμένα, δήλωσαν ότι έφερναν στο μυαλό τους την άσκηση με τις διαφάνειες του Η/Υ και εξέφρασαν την έντονη επιθυμία να ξανακάνουν ασκήσεις όπως εκείνη με τις διαφάνειες για το χωριό. Παράλληλα, τόνισαν ότι ο κλασικός τρόπος επίλυσης ασκήσεων σε φύλλα είναι αρκετά βαρετός και κουραστικός. Στην ερώτηση που τους έγινε σε αυτή τη χρονική στιγμή σχετικά με το αν για τους αριθμούς θυμούνται καλύτερα αυτά που είχαν γραφτεί στον πίνακα ή αυτά που είχαν δει στις διαφάνειες, όλοι ανεξαιρέτως απάντησαν ότι πιο πολύ είχαν συγκρατήσει οπτικά στο μυαλό τους τα στοιχεία από τις διαφάνειες του Η/Υ.

5. Αποτελέσματα - Παρατηρήσεις

Παρατηρούμε επομένως ότι οι απόψεις όλων των μαθητών συγκλίνουν σημαντικά προς την υπεροχή των διαφανειών του Η/Υ σε σχέση με τον πίνακα μαρκαδόρου σε ό,τι αφορά τη διδασκαλία των αριθμών και την πράξη της πρόσθεσης στην αγγλική γλώσσα. Ακόμη, οι μαθητές στη συντριπτική πλειοψηφία τους έδειξαν ιδιαίτερη προτίμηση στη συνέχιση της επίλυσης ασκήσεων μέσω διαφανειών στον Η/Υ, τουλάχιστον για αυτές που αφορούν τους αριθμούς και τη διαδικασία της πρόσθεσης. Τέλος, κατά τη διάρκεια των ασκήσεων εμπέδωσης τόνισαν κατηγορηματικά ότι θυμούνταν καλύτερα αυτά που ήταν γραμμένα για το χωριό στις διαφάνειες και όχι όσα είχαν σημειωθεί στον πίνακα.

Αν και η έρευνά μας εξετάζει με γραπτές ερωτήσεις – απαντήσεις τις απόψεις ενός σχετικά μικρού δείγματος μαθητών, εντούτοις καταδεικνύει σημαντικές τάσεις που σχετίζονται με την προτίμηση εικόνων και χρωμάτων για τη διδασκαλία της αγγλικής γλώσσας. Δεδομένου ότι όλοι οι μαθητές της τάξης απάντησαν πως θυμούνται καλύτερα όσα είδαν στις διαφάνειες από αυτά που γράφτηκαν στον πίνακα, επιβεβαιώνεται ο ισχυρισμός σύμφωνα με τον οποίο η χρήση του Η/Υ κάνει πιο ζωντανή τη διδασκαλία βοηθώντας τους μαθητές να συγκρατήσουν καλύτερα κάποια στοιχεία απαραίτητα για την κατανόηση γραμματικών και μη φαινομένων.

Created with Print2PDF. To remove this line, buy a license at: http://www.software602.com/

6. Επίλογος

Με βάση τις παραπάνω παρατηρήσεις διαπιστώνουμε ότι η εισαγωγή των Τεχνολογιών της Πληροφορίας και της Επικοινωνίας στην πρωτοβάθμια εκπαίδευση μπορεί να δώσει μία διαφορετική προσέγγιση και προοπτική στη διδασκαλία των γραμματικών και συντακτικών φαινομένων της Αγγλικής γλώσσας, ιδιαίτερα ακόμη και προς την κατεύθυνση της διαθεματικότητας με την ενοποίηση της γνώσης. Με τον τρόπο αυτό, η διδασκαλία του μαθήματος των Αγγλικών σπάει τα δεσμά της παραδοσιακής διδασκαλίας μέσω του πίνακα, προσφέροντας τόσο στους μαθητές όσο και στους ίδιους τους εκπαιδευτικούς τη δυνατότητα για δημιουργική προσέγγιση και έκφραση. Παράλληλα, εμφανίζεται έντονος προσανατολισμός προς τον παιδοκεντρισμό, τοποθετώντας τους μαθητές στο κέντρο της εκπαιδευτικής προσπάθειας και καθιστώντας τους υπεύθυνους για την προσωπική τους πορεία και εξέλιξη. Συμμετέχοντας οι ίδιοι σε ομάδες στη μαθησιακή διεργασία, γίνονται ενεργητικοί και οδηγούνται στην αποτελεσματική μάθηση (Rogers, 1999). Το γεγονός ότι η εργασία γίνεται συλλογικά ελευθερώνει τους μαθητές από το φόβο της αποτυχίας και μέσα σε αυτό το πλαίσιο αναπτύσσεται πνεύμα αμοιβαιότητας, όπου μαθαίνουν να αλληλοβοηθούνται χωρίς την εμφάνιση ανταγωνιστικών στάσεων. Τέλος, τα μέλη της κάθε ομάδας παρουσιάζοντας τις απόψεις τους στην ολομέλεια της τάξης, νιώθουν έμπρακτα ότι δεν έχουν εργαστεί άδικα, αλλά αντιθέτως έχουν συμβάλει ενεργά στη διεργασία της μάθησης (Κόκκος και Λιοναράκης, 1998).

«Μαθαίνω» βέβαια σημαίνει, πάνω από όλα, αντιδρώ σε ερεθίσματα και οδηγίες που παρέχονται από το βασικό ηθοποιό στην τάξη: το διδάσκοντα (Littlewood, 1990). Για αυτό το λόγο είναι χρήσιμο ο εκπαιδευτικός μέσω των διαφανειών να μην κουράζει, αλλά να προσδίδει παραστατικότητα στο μήνυμα που μεταδίδεται. Άλλωστε, όπως χαρακτηριστικά τονίζει ο Kozma (2001), αυτό που κάνει τους μαθητές να μαθαίνουν δεν είναι ο ίδιος ο υπολογιστής αλλά ο σχεδιασμός μοντέλων της πραγματικής ζωής και η αλληλεπίδραση ανάμεσα στους μαθητές και στα μοντέλα αυτά.

Βιβλιογραφία

Honey, M. & Henriguez, A. (1993). *Telecommunications and K-12 Education: Findings from a National Survey*. New York: Bank Street College of Education.

Kozma, B. (2001). Counterpoint Theory of Learning with Media. In Clark E. (eds) '*Learning from media: Arguments, analysis, and evidence*'. CT: Information Age Publishing Inc., Greenwich 2001, pp 137-178.

Littlewood, W. (1988). *Communicative Language Teaching: An Introduction*. Cambridge: University Press.

Littlewood, W. (1990). *Foreign and Second Language Learning: Language Acquisition Research and its Implications for the Classroom*. Cambridge: University Press.

Rogers, A. (1999). *Η Εκπαίδευση Ενηλίκων*. Αθήνα: Εκδόσεις Μεταίχμιο.

Αργύρης, Μ. (2002). Διερευνητική Μάθηση με Χρήση Υπολογιστικών Εργαλείων: Μία Εναλλακτική Πρόταση Διδασκαλίας. Στο Κυνηγός Χ. και Δημαράκη Ε. (επιμέλεια), *Νοητικά Εργαλεία και Πληροφοριακά Μέσα* (σελ. 98-118). Αθήνα: Καστανιώτης.

Bradbury, A. (2006). *Πώς να Ετοιμάσετε μία Επιτυχημένη Παρουσίαση*. Αθήνα: Ελευθερουδάκης.

Γουλτίδης, Χ. (2004). *Παρουσιάσεις PowerPoint 2002*. Αθήνα: Κλειδάριθμος.

Κόκκος, Α. και Λιοναράκης, Α. (1998). *Σχέσεις Διδασκόντων - Διδασκομένων*. Πάτρα: ΕΑΠ.

Παπαδάκης, Σ. και Χατζηπέρης, Ν. (2005). *Βασικές Δεξιότητες στις Τεχνολογίες της Επικοινωνίας και της Πληροφορίας*. Αθήνα: ΥΠΕΠΘ.

Created with Print2PDF. To remove this line, buy a license at: http://www.software602.com/